

۲۰۴۹۲۴✓

حقوق شهروندی در توانا تئیه و قوه مجریه

دی ماه ۱۳۹۷

سرشناسه : قشونی، عطیه، ۱۳۶۶، - گردآورنده

عنوان قراردادی : ایران. قوانین و احکام

Iran. Laws, etc

عنوان و نام پدیدآور : حقوق شهروندی در قوه قضائیه و قوه مجریه / گردآوری عطیه قشونی؛ ویراستار ساناز گودرزی.

مشخصات نشر : تهران: موسسه صیانت از حقوق زنان، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری : ۶۲ ص.: جدول (رنگی)، نمودار (رنگی)؛ ۲۲ × ۲۹ س.م.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۲۲۴-۹-۳

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

موضوع : حقوق مدنی — ایران

Civil rights — Iran : موضوع

موضوع : قوه قضائیه — ایران — شرح وظایف

Judicial power — Iran — Job descriptions : موضوع

موضوع : قوه مجریه — ایران — شرح وظایف

Executive power — Iran — Job descriptions : موضوع

شناسه افزوده : گودرزی، ساناز، ۳۷۳ — ویراستار

رده بندی کنگره : KMH۵۰۰

رده بندی دیویی : ۳۴۶/۵۵

شماره کتابشناسی ملی : ۵۹۴۵۸۵۴

انتشارات مؤسسه صیانت از حقوق زنان

حقوق شهروندی در قوه قضائیه و قوه مجریه

گردآوری: عطیه قشونی

طراحی جلد و صفحه‌آرایی: عاطفه قشونی

ویراستار: ساناز گودرزی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۲۲۴-۹-۳

تاریخ نشر: دی ماه ۱۳۹۷

تیراژ: ۵۰۰ عدد

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

فهرست

مقدمه — ۵

بخش اول: قانون احترام به آزادی‌های مشروع و حفظ حقوق شهروندی در قوه قضائیه — ۷

اقدامات قوه قضائیه در اجرای قانون احترام به آزادی‌های مشروع و حفظ حقوق شهروندی — ۱۱

بخش دوم: منشور حقوق شهروندی در قوه مجریه — ۲۳

اقدامات انجام شده در قوه مجریه — ۵۵

www.ketab.ir

مقدمه

رعایت حقوق شهروندی یکی از ارکان اصلی نظام‌های سیاسی دموکراتیک و مردم‌سالار می‌باشد که در این خصوص، ایران باستان را پایه‌گذار حقوق شهروندی در جهان دانسته‌اند. به طوری که منشور صادر شده از سوی کوروش، پادشاه هخامنشی بسیاری از مبانی اولیه حقوق بشر و شهروندی را مورد تأکید قرار داده است، اما متأسفانه در تاریخ معاصر ایران چندان نمی‌توان جایی برای حقوق شهروندی پیدا کرد. نظام شاهنشاهی و پادشاهی حاکم بر ایران چندان توجهی به آرا و حقوق مردم نمی‌کرد اما با وقوع انقلاب اسلامی، قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران توجه خاصی به حقوق شهروندی کرده به طوری که رنگ، نژاد و زبان را موجب تفاوت در برخورداری از این حق نمی‌داند و قوه مجریه را موظف به رعایت حقوق شهروندی برای همه انسان‌ها می‌کند؛ ضمن اینکه قانون اساسی نه تنها به ذکر نظری حقوق شهروندی توجه کافی داشته، بلکه در عمل هر سه قوه حاکمیت را مدافع این حق قلمداد کرده و سهم ویژه‌ای برای قوه قضائیه قائل شده چنانکه در اصل ۱۵۶، این قوه را پشتیبان حقوق فردی و جمعی یعنی پناهگاه حقوق آحاد جامعه تلقی کرده است.

در تاریخ ۱۳۸۳/۱/۲۰ بخشنامه‌ای از سوی رئیس محترم قوه قضائیه خطاب به مراجع قضائی، ضابطین دادگستری، ناظرین زندان‌ها و بازداشتگاه‌های کشور صادر و در آن تأکید مجددی بر عمل به آموزه‌های مهم دین اسلام در خصوص احترام به آزادی‌های مشروع و حفظ حقوق شهروندی گردیده است، از این بخشنامه در محافل و مجامع عمومی به بخشنامه حقوق شهروندی یاد می‌گردد. اهمیت بخشنامه شماره ۱/۸۳/۷/۶ - ۸۳/۱/۲۰ ریاست محترم قوه قضائیه به مراجع قضائی، انتظامی و اطلاعاتی کشور به حدی بود که دستگاه تقنینی کشور را که متولی امر قانونگذاری است بر آن داشت تا با بخشنامه مذکور را بعنوان ماده واحده قانون احترام به آزادی‌های مشروع و حفظ حقوق شهروندی به ۱۵ بند در مورخ ۱۳۸۳/۲/۱۵ به تصویب رسانده است و متعاقب آن در تاریخ ۱۳۸۳/۲/۱۶ قانون احترام به آزادی‌های مشروع و حفظ حقوق شهروندی به تأیید شورای محترم نگهبان رسید. همچنین بادرایت ریاست قوه قضائیه دستورالعمل اجرایی بند ۱۵ قانون مذکور در ۲۰ ماده و ۵ تبصره در تاریخ ۸۳/۸/۳۰ به تصویب رئیس قوه قضائیه رسیده و برای اجرا به مراجع ذیربط ابلاغ گردید.